

činu, z něhož se škoda vyvozuje. Tu by ovšem musil civilní soudce zjištit, že trestný čin, jímž byla způsobena škoda, má veškeré podstatné (pojmové) znaky zločinu v trestním smyslu, a to jak po stránce objektivní, tak po stránce subjektivní, neboť jen tehdy jest míti za to, že se žaloba na náhradu škody promlčuje v třicetileté lhůtě. Z toho, co bylo uvedeno, plyne, že zproštění žalovaného obžaloby pro zločin podle § 127 tr. z. civilnímu soudci nebrání, aby ve sporu samostatně neřešil otázku, zda se žalovaný dopustil uvedeného zločinu, za jehož následky jest civilněprávně odpovědný. Není tudíž v zákoně opory pro názor, že civilní soudce jest omezen v posouzení otázky, zda jde o zločin či nikoli, byl-li žalovaný škůdce trestním soudem zproštěn obžaloby pro zločin, a že se mu ponechává řešení této otázky toliko tehdy, není-li tu takového výroku, nýbrž jest míti za to, že civilní soudce jest povolán samostatně řešiti onu otázku ve všech případech, kde nebyl již vynesena pravoplatná od s u z u j í c í náleznost trestního soudu, jímž ovšem jest civilní soudce vázán (§ 268 c. ř. s.).

Ježto se oba nižší soudy, vycházejíce z mylného právního názoru v otázce promlčení žalobního nároku, nezabývaly dostatečně věcí samou, není spor zralý k rozhodnutí, a bylo proto jejich rozsudky podle § 510, odst. 1 c. ř. s. zrušiti. Na soudu první stolice bude, aby nehledě na zprošťující rozsudek podrobil věcnému zkoumání, zda se žalovaný dopustil vůči žalobkyni takového jednání, jež má jak po objektivní, tak i po subjektivní stránce náležitosti zločinu, o nějž jde, a aby teprve podle výsledku tohoto zkoumání posoudil, zda v souzené věci platí promlčecí lhůta tříletá (§ 1489, první věta, obč. zák.), nebo třicetiletá (§ 1489, druhá věta, druhý případ, obč. zák.).

Čís. 17148.

Úředním schválením se nestala prádelna zařízená pro účely obyvatelů soukromého domu a neprovozovaná po živnostensku, »úředně schváleným zařízením ve smyslu § 364 a) obč. zák.«.

Pro posouzení obvyklosti ve smyslu § 364, odst. 2, první věty, obč. zák. rozhoduje obvyklý stav a obvyklé vzájemné užívání budov a pozemků.

Začne-li soused způsobem obyčejně v okolí neobvyklým užívatí své budovy, na př. užívá-li prádelny jako kuchyně a má-li to v zápětí vznik nepřiměřeného obtěžování souseda, jde o zakázaný zásah (immissi).

Zákaz může směřovati proti příčině, z níž zásah pochází.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1938, Rv I 1383/38.)

Žalovaní vlastníci domu č. p. 711 v B. si za svým domem v zahradě postavili prádelnu, k jejíž stavbě dal příslušný stavební úřad povolení. Proti její stavbě žalující sousední vlastníci domu č. p. 625 v B. nepodali

ve stavebním řízení námitky. Ježto žalovaní v oné prádelně po celé léto vařili, užívajíce jí jako kuchyně, při čemž z komínu prádelny vnikal kouř na sousední pozemek a do budovy žalobců, a byl nesnesitelný, padal-li dolů, ač tomu tak nebylo u kouře, který vycházel z obytné budovy (domu), kde byla umístěna kuchyně, domáhají se žalobou na žalované, aby rukou společnou a nerozdílnou upustili od užívání uvedené prádelny jako kuchyně, ať sami, ať osobami v domě jejich bydlícími, kteréžto užívání způsobuje, že kouř vycházející z komínu prádelny vniká do domu žalobců. Soud prvního stádu zamítl žalobu. Odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaných.

Důvody:

Předem jest odpověděti na otázku, zda prádelna vedle soukromého domu — neprovozované po živnostensku — má býti pokládána za podnik schválený ve smyslu § 364 a) obč. zák., jak to uplatňují žalovaní v dovolání. Dotčený předpis byl vydán podle důvodové zprávy na ochranu průmyslu (srov. materialie k novelám obč. zák., str. 33 a 162). Z toho a z té okolnosti, že vedle podniků schválených jsou uvedeny podniky důlní, je zřejmé, že pouhě stavební povolení nečiní prádelnu soukromého domu předmětem chráněným podle § 364 a) obč. zák.

Souzený případ třeba tedy posouditi podle § 364, odst. 2, první věta, obč. zák. Soused může zakázati takové nepřímé immissie, které převyšují míru podle místních poměrů obvyklou, když toto účinkování podstatně ohrožuje obvykle užívání jeho pozemku. Pro posouzení otázky obvyklosti jest rozhodující normální stav a normální vzájemné užívání budov a pozemků. Začne-li soused způsobem normálně v okolí neobvyklým užívati své budovy a má to v zápětí vznik nepřiměřeného obtěžování druhého souseda, jde o immissi, kterou lze zakázati, při čemž může zákaz směřovati proti příčině, z níž zásah pochází (Dr. Sedláček: Vlastnické právo, str. 95).

V souzeném případě jest situace ta, že se prádelny užívá normálně jen k praní. Žalovaní však podle zjištění odvolacího soudu po celé léto v ní vařili, používali tedy prádelny nepoměrně více a jiným způsobem než obvykle. Podle zjištění odvolacího soudu kouř z prádelny vnikal na pozemek a do budovy žalobců a nebylo tomu tak u kouře vycházejícího z budovy obytné žalovaných, kde byla umístěna také kuchyň. Způsob a rozsah vnikání kouře na pozemek žalobců byl tudíž skutečně místně neobvyklý a ježto soud odvolací zjistil, že byl nesnesitelný, že načichly kouřem i potraviny, třeba uznati správným také závěr odvolacího soudu, že bylo tím stíženo podstatně užívání pozemků žalobců.

Podle zjištění odvolacího soudu vařili žalovaní v létě v prádelně, čímž místnosti užívali skutečně jako kuchyně. Ježto v tomto neobvyklém užívání nutno hledati vznik kouřové immissie, právem žádají žalobci zákaz tohoto způsobu užívání prádelny.